

FOLK & KIRKE

WWW.KIRKEN.NO/HAUGESUND

APRIL 2017 15. ÅRG. NR. 2

Håpet er lysegrønt!

Av mold og svarte greiner spirer livet fram.

Dagen har igjen blitt lengre enn natten,
og vi feirer at livet seirer over døden.

Velkommen til å feire påske i kirka!

Les om vår og vekst på side 2, 7 og 8-9.

Lærte om håp på gravlund

- Det var kjekt og lærerikt å bli vist rundt på Vår Frelasers gravlund, forteller konfirmant Silje Husabø fra Skåre menighet.

Side 4

På ledertreningstur til London

Sander Hjartnes Åsbø fra Rossabø menighet går på ledertreningstur i kirka. På London-tur opplevde han både godt fellesskap og lærerike menighetsbesøk.

Side 4

NYTT FRA KIRKEVERGEN: **Mot lysere tider**

Det er vår! Vi kjenner det i hele kroppen. Vi nyter lyset og varmen som sola gir. Dagene blir lengre og buksene blir kortere. Vi bruker mer tid ute og nyter anledningen til å kunne grille, spa i hagen og etter hvert også bade. I all hovedsak er det positive forventninger, men noen klarer ikke å glede seg. For noen handler nemlig vår og sommer mest om kløende øyne, rennende nese, utslett og hoste. En

allergiker velger seg sjelden april.

Våren er et godt bilde på endring og hvordan vi forholder oss til endring. Våren og endring er størrelser vi ikke kommer utenom. Slik kan de sies å være en del av livets grunnvilkår og de byr på gleder og utfordringer. Noen omfavner dem, mens andre gjør hva de kan for å komme unna. Like fullt må en forholde seg til dem.

Kirka har hatt en ny vår på datafronten. Vi har endret på våre systemer og er blitt tvunget til å lære mye nytt både med hensyn til hvordan vi jobber, men også jobber sammen. Vi har opplevd frustrasjoner og skuffelser, men også

gleder og positive overraskelser. Bildet er med andre ord ikke entydig negativt eller entydig positivt. Slik som det gjerne er med endring, eller våren for den del. Det jeg har observert underveis er at vi har mange tålmodige, overbærende og positivt innstilte medarbeidere med stor endringskompetanse. Det lover godt for en kirke som har som mål å møte og støtte mennesker i ulike livsfaser, situasjoner og utfordringer, på en måte som gjør at de også kommer «gjennom» på en god måte i sine endringsprosesser.

God vår!

AV KIRKEVERGE KJETIL SOLVI NORDSTRØM ■

PROSTENS HJØRNE: **Brød for verden**

For noen år siden ble jeg lurt med på tur av noen spreke mannfolk som skulle bestige Melderskin. Jeg trodde jeg var i brukbar form, men jeg var nok i overkant synlig stolt da jeg omsider nådde toppen.

Vi startet i nærheten av baroniet i Rosendal. Første stigning på 800 meter er veldig bratt. Så er det et kupert parti, før den siste stigningen på nesten 700 meter. Det var fantastisk vær, og jeg så langt innover Folgefonna og ned på de andre fjelltoppene.

Alle som har vært på fjelltur vet at høydepunktet(!) er rastepausen. Dermed var det fram med sekken. Jeg fant T-skjorte-skift, solkrem og en tom vannflaske – men hvor var matpakken? Etter sekunder med febrilsk leting fikk jeg småpanikk. Det var ikke mulig... Hvor var brødiskivene mine? Hadde jeg virkelig glemt dem?!

I disse dager har Kirkens Nødhjelps fasteaksjon 50-årsjubileum. «**Brød for verden**» har vært et fast slagord. Et brød er veldig konkret. Vi kan se det, kjenne på det, smake det. Samtidig er det mye mer. Brødet er et av de mest grunnleggende symbolene vi har på liv – og på seier over døden.

Brød og faste hører sammen.

Noen ganger oppstår det situasjoner der man tydeligere enn ellers ser hvor viktig det er at kroppen får næring. Ikke bare på

fjelltopper. I store deler av verden er det hverdagslige og praktiske med brødet veldig viktig.

Det første spørsmålet er som regel: Hvordan skal vi få tak i brød? Og når man har fått brødet, kommer det et nytt spørsmål: Hvordan skal vi dele det? Og når man deler brødet, ser vi tydelig at det handler om å være del av et levende fellesskap.

Når vi feirer nattverd blir brødet delt mellom mennesker som samles om det samme måltidet.

Vi har fått en annen matpakke på livsvandringen vår, som absolutt er anbefalt som hverdagskost, nemlig Bibelen. Kirken skal være et sted der mennesker kan komme og oppleve at denne matpakken er relevant for den enkeltes liv – der alle livets sider får være med. Jesus sier: *"Jeg er livets brød. Den som kommer til meg skal ikke hungrer."*

Fastetiden utfordrer meg. Mest av alt til å tenke over hva som er grunnleggende viktig i mitt liv. Han som er livets brød kaller meg til innsats for fellesskapet.

PS! Hvis du lurer på hvordan det gikk med den fortvilte turgåeren på Melderskin: Matpakken ble til slutt funnet i en ytterlomme. Sjelden har kneippbrød smakt så godt...

AV PROST RUNE STEENSNÆS ENGEDAL ■

Den usynlige forutsetningen

Dette er vanligvis tiden for å lovsynge spirene. Knoppene som kjemper seg fram og tåler den smertefulle bristen. Få farger slår den klorofyll-

jublende, irrgroenne, snirklete bregneknoppen, som stikker opp gjennom tilsynelatende død skogbunn.

Men denne vårsangen tenkte jeg skulle handle om det som skjer under molden. Det vi ikke ser, og som i hvert fall jeg dermed fort glemmer ut. Ofte er vi så opptatt av veksten, det nye, det fargeglade og synlige at vi ignorerer det som ligger under.

Hva skal til for å vokse? Svaret er enkelt: røtter som får næring. Røttene er den usynlige forutsetningen, det ikke-vakre grunnlaget for spirenes fargebonanza og våre beundrende blikk.

I min lille hage har jeg gått på mang en smell fordi jeg ignorerte de usynlige røttene. På side 8-9 kan du lese Kristen Rønneviks tips for å ivareta grunnlaget for all vekst, både i hagen og ellers i livet. Og kanskje også få et mer nyansert syn på dette med vekst i det hele tatt. Det fikk i hvert fall jeg etter praten med initiativtakeren til Byhagen.

Bibelen snakker mye om vekst, spirer og frø. Og peker også på at alt ikke er slik det ser ut. Sennepsfrøet er blant de aller minste. Men eksplosjonen av skaperkraft og liv som skjer i den mørke jorda, gjør at spiren til et av naturens største og vakreste tre ser lyset. Den usynlige roten speiler den synlige veksten. Slik det er med alt i livet som skal vokse og gro.

Tove H

INFO OM UTGIVER

DEN NORSKE KIRKE I HAUGESUND

Folk og Kirke – nyheter fra Vår Frelasers, Rossabø og Skåre menigheter. Utgis 6 ganger pr. år. Opplag 13.700.

Redaktør: Tove Marie Sortland, ts693@kirken.no

Bestilling av annonser: 52 80 95 00 eller post.haugesund@kirken.no, Adr: Kirkekontoret, pb. 612, 5501 Haugesund

Samarbeidspartner layout/trykk: Karmøy Trykkeri as

- Det er et poeng at menighetsmedlemmer ikke må være altfor travle! Vi trenger tid til våre medmennesker, både våre nærmeste og de som bor i menigheten, sier biskop Ivar Braut.

MED HJERTET I MENIGHETENE

- Jeg gleder meg mest til å komme ut i menighetene. Treffe folk og alle som utgjør det levende liv i kirka, sier ny biskop i Stavanger, Ivar Braut.

Etter 16 år som sokneprest i Birkeland menighet i Bergen, er det naturlig nok menighetslivet som står hans hjerte nærmest som prest. Og Braut lover at akkurat det ikke kommer til å endre seg, når han nå starter sin gjerning som biskop i Stavanger bispedømme.

- Det er det vanlige menighetsarbeidet som har preget meg. Og som biskop kommer jeg til å ha hjertet i menighetene og det som skjer der, forsikrer han.

- Jeg gleder meg mest til å komme ut i menighetene. Treffe folk og alle de som utgjør det levende liv i kirka. Derfor kommer jeg til å være rask med å komme rundt til alle prostiene i løpet av vårsemesteret, sier Braut.

Bispedømmerådet har som formål «å vekke og nære det åndelige liv i menighetene». Braut er ivrig på startstreken etter å komme i gang. Ordene forkynnelse, menighet og Jesus dukker hyppig opp i intervjuet, og ledsages gjerne av en gjennomtenkt konstatering. «Menighetsbygging er lidenskap, ikke en teknikk eller metode», sier Braut. Og: «Forkynnelsen min blir ikke et gjestekåseri her og der, men noe av det viktigste jeg gjør som biskop.» Og: «Vi kan nesten ikke bli for sentrerte om Jesus. Det er Jesus og han alene. Har vi det klart for oss, faller mye annet på plass.»

Glød til å forkynne

Men Ivar Braut er ikke typen for forenklinger og lettvinde løsninger. I nominasjonsprosessen våget han i intervjuer å problematisere ord som «relevans» og «popularitet». Han omtalte seg som «brobygger», men pekte spesielt på det konservative mindretallet i Kirkemøtet. Maratonløperen fremhever de lange linjer og seierskransen, framfor snarveier og imponerende spurter. Men følelser, glød og lidenskap er ikke mindre viktig.

- Det er viktig for meg å gi prestene mot til å

prioritere forkynnelsen. Å våge å stå i det, og kjenne inspirasjon og glød til å forkynne. Det er noe av det viktigste som kan skje i kirka, minst like viktig som årsplaner. Jeg har sans for planer, og alle som kjenner meg vet at jeg liker langsiktige planer. Men hva er det som gjør at ting egentlig skjer? Det er fornyelsen innenfra, følelsen av at «dette vil jeg ut med». Alt menighetsarbeid går ut fra forkynnelsen, konstaterer Braut. Og legger til at forkynnelse selvfølgelig også skjer gjennom trosopplæring, diakoni og kirkemusikk.

«Vi er sammen om så veldig mye i kirka.»

Diakonien skaper troverdighet

- Å skape trosopplæring i fast tilknytning til alt arbeidet i menigheten, ikke alene som enkelttiltak, det er et stort prosjekt for hele kirka. Og diakonien går som en linje gjennom hele Bibelen. Den kan også være et uromoment i menigheter som ser veldig ordentlige ut, som ikke ser ut til å ha så mye å stri med. Men diakonien minner oss om at det alltid er noe som er dypere, at det finnes utfordrende sider i ethvert menneskeliv, både i lokalsamfunnet og menigheten. Diakonien er et av kirkas kjennetegn og skaper troverdighet for hele troen. «Troverdighet» er et godt ord for å fylle ut det å være relevant. Det er et uttrykk for å være ekte, autentisk. Møtet vårt med folk skaper denne troverdigheten. Hvordan møter vi som kristne de som ikke bekjenner denne troen? spør Braut, og utfordrer videre:

- Derfor er det et poeng at menighetsmedlemmer ikke må være altfor travle! Vi trenger tid til våre medmennesker, både våre nærmeste

og de som bor i menigheten.

Aktivitetsnivået kan bli for høyt, selv om det blir gjort i beste mening, konstaterer han.

Kjærlighet til salmesangen

Å søke både hverandre og kilden til tro blir derfor viktig, understreker Braut. Ikke minst gjennom gudstjenesten.

- Hva setter du selv pris på ved gudstjenesten?

- Bortsett fra liturgi og forkynnelse, som jo er rett svar for en prest og biskop, så tror jeg salmesangen er noe av det viktigste for meg. Det er ikke for ingenting at salmeboka er kalt «Den erfarte bibel». Kirkemusikken tror jeg er undervurdert som menighetsbyggende arbeid, mener Braut.

- Har du en favorittsalme?

- Jeg har flere, men typisk den som jeg bestilte til avslutningsgudstjenesten i Birkeland: «I Krist er ikkje aust og vest».

I Krist er ikkje aust og vest og ikkje sør og nord. Hans folk er eitt i tru og von på all den vide jord.

En salme passende for en brobygger, som kanskje er det ordet som er mest brukt om Ivar Braut den siste tiden. Braut snekret konsensus-vedtaket som samlet flertallet i Kirkemøtet 2016 om å lage en vigselsliturgi for likekjønnede. Men det er ikke en vedtaksingeniørs konstruksjons-iver som i første omgang preger denne brobyggeren. Mer et brennende ønske om at det skapes en forbindelse mellom holmer og skjær i kirke-Norge.

- Det må være balanse og kontakt mellom de ulike fløyene. Vi er sammen om så veldig mye i kirka. Faktisk er vi sammen om det aller meste.

Hele intervjuet med Ivar Braut kan leses på www.kirken.no/stavanger

- DRO TIL GRAVLUNDEN FOR Å SNAKKE OM HÅP

Helga 11. og 12. mars var Prosjektcamp-konfirmantene på bo-hjemme-leir i Rossabø kirke. Temaet for undervisningen var «håp». Det dro de til Vår Frelasers gravlund for å lære om.

- *Hvorfor det, konfirmantlærer og kapellan Torgeir Vea?*

- Budskapet om det kristne håp blir forkynt i alle begravelser, det lærte vi om inne i selve kapellet. På gravsteinene er det også mange symboler som viser håp i ulike former. Det ble en veldig fin tur sammen med konfirmantene, med god stemning. Vår Frelasers gravlund er et sentralt og interessant sted som det er greit for alle å ha et forhold til. Vi besøkte urnelunden, krigsgravene og så på forskjellen mellom de store rikmannsgravene og de mer fattigslige. Vi stoppet ved Ola Flytts grav. Den er ikke så stor, men navnet hans lever likevel videre i historien. Barnegravene gjorde inntrykk på oss alle. Selv om barna døde for mange år siden, var det tente lys der da vi kom. Et sterkt uttrykk for en helt spesiell og levende plass, egentlig. Folk bruker plassen daglig, og skaper liv med blomster og lys. Vi

så også på fostergravene. Der snakket vi litt om hvordan døde foster ble behandlet før og nå, forteller Vea.

- **Lærerikt og fint**

Fire konfirmantjenter Folk og Kirke snakker med, kan bekrefte at turen på gravlundene faktisk var veldig fin.

- Det var gøy å lære noe nytt, sier Ella Rut Asgeirsdottir, fra Skåre menighet.

- Kjekt å bli vist rundt, og lære om hva som har skjedd opp gjennom historien. Men på barnegravene var det litt spesielt og trist, forteller Silje Husabø, også fra Skåre.

Krigsgravene gjorde inntrykk på Oda Brynjelsen.

- De var bare 20-25 år gamle da de døde.

- *Hva lærte dere om håp?*

- At gravene er vendt mot øst, siden det står i Bibelen at Jesus skal komme igjen i øst. Og vi så på forskjellige symboler på gravene som

Til gudstjenesten laget konfirmantene dette HÅPs-bildet, satt sammen av tegninger av ulike foldede hender.

handlet om håp, forteller jentene, som søndagen etter var med på gudstjenesten i Rossabø kirke.

Oda Brynjelsen, Nora Elise Bjørnevik, Ella Rut Asgeirsdottir og Silje Husabø varmer seg på tacosuppe etter en kald tur på kirkegården. - Turen var både fin, kjekk og lærerik forteller jentene.

LIV-UNGDOM PÅ LÆRERIKE TURER

Deltakere på ledertreningsprogrammet LIV, som Den norske kirke samarbeider med KFUK-KFUM om, har vært på spennende turer i mars. Og selv om shopping og byliv var gøy i Oslo og London, er det kirkebesøk og fellesskap ungdommene trekker fram som høydepunkt.

Nora Eriksen går på LIV 2, og var på Oslo-tur i mars sammen med andre på samme ledertrenings-trinn.

- Tema var tro og identitet, forteller hun.

Det jobbet de med blant annet med gjennom å fortelle sin egen troshistorie i små grupper. Så skulle andre igjen gjentelle deres historie.

- Det var både rart og fint, syntes Nora. - Å være kristen har ikke vært en veldig sterk del av min identitet tidligere, men min kristne identitet har blitt sterkere etter som jeg har gått i både Keystone og på LIV.

Nora Eriksen, Emilie Pensgaard Hansen, Daniel Whittle Stensland og Sander Hjartnes Åsbø går alle på ledertreningskurs i regi av kirken og KFUK-KFUM.

- Vi snakket også om den gode samtalen og om hvordan man samarbeider godt. Hva gjør man for eksempel hvis man ser at noen ikke har det greit i en gruppe man er leder for?

- **Kjekt med folk fra hele Haugalandet**

LIV står for Leder i Vekst, og er delt inn i 3 trinn. LIV 3 tok turen helt til Tanzania, mens den yngste LIV-gruppen (som ble konfirmert for rundt halvannet år siden) dro til London for å lære mer om blant annet KFUK-KFUM. Og seg selv. Overskriften for turen var KMs motto: Vær deg selv, stå opp for andre.

- Det kjekkeste var fellesskapet og samholdet, forteller Emilie Pensgaard Hansen, Daniel Whittle Stensland og Sander Hjartnes Åsbø ivrig. - Vi hadde det sykt gøy! Når vi treffes igjen ler vi av interne vitser og flirer av mye som skjedde på turen. Vi kjente de aller fleste fra MILK, men det var også veldig kjekt å treffe nye folk fra hele Haugalandet.

Emilie forteller at i tillegg til det gode fellesskapet, var det gudstjenestene og kirkebesøkene som gjorde mest inntrykk på henne.

- Også det at vi besøkte St. Pauls-katedralen! utbryter Daniel. - Det var så flott! Musikken var helt nydelig. Jeg filmet når guttekolet

sang, og fikk helt gåsehud, forteller han, som også hadde en annen spesiell opplevelse i den mektige kirken: - Jeg satt og beundret taket og arkitekturen, og så plutselig at jeg satt under et maleri av Daniel fra Bibelen. Det sto skrevet Daniel rett over hodet mitt, smiler Daniel.

- **Åpen menighet**

Sander trekker også fram menighetsbesøk når han skal fortelle om høydepunktene. Menigheten St. Martin-in-the-Fields, rett ved Trafalgar Square, gjorde sterkt inntrykk på han.

- Det var en veldig åpen menighet, dørene var åpne for alle, uansett tro.

- Ja, presten der gjorde inntrykk på meg og, sier Daniel. - Han kom og satte seg i kirkebenkene sammen med oss, jeg trodde det bare var en som kom inn fra gata. Men måten han snakket på, viste at han var åpen og tydelig og til å stole på.

På turen lærte også ungdommene om ulike jobber innenfor kirken.

- *Var det noe som virket fristende?*

- Ja, å jobbe med økonomi, eller som kirketjener, svarer Sander. Men først skal han gå videre på LIV 2.

- Livssynsdialog er et fint tiltak, synes ungdommene som representerte kirken på dialogmøtet 14. mars.

- DIALOG ER IKKE DET SAMME SOM DISKUSJON ELLER DEBATT

14. mars var KM-huset åsted for et spennende – og kanskje historisk møte for livssynsdialog i Haugesund. Drøyt 20 kristne, muslimske og human-etiske ungdommer var samlet for å lære om og praktisere dialog på tvers av religion og livssyn.

- Vi er veldig glade for at dette skjer, og at kirken har tatt initiativ til dette, sa styreleder Christian Våge i Haugaland lokallag av Human-Etisk Forbund. Han og konfirmanter Berly Døske hadde tatt turen til KM-huset sammen med en gruppe konfirmanter fra HEF.

- Når vi er i dialog, lærer vi alltid noe av hverandre, sa prost Rune Steensnæs Engedal i sin innledning. Han hadde invitert dialogprest Kian Reme fra Dialogsenteret i Stavanger til å undervise litt om dialog for både ungdommer og voksne.

Også ordfører Arne-Christian Mohn syntes anledningen var så viktig at han hadde valgt å være tilstede under møtet.

- Dere ungdommer er framtiden for Haugesund. For at Haugesund skal være en god by å leve i, er det viktig å forstå hverandres syn og ha respekt for hverandre, sa han, og understreket også at mangfold ikke skal true enheten i byen vår.

- Vi er mange forskjellige nordmenn som lager noe norsk sammen. De 15% i Haugesund som ikke er født i Norge, er likevel haugesundere. Men for å forebygge uvennskap, må man faktisk snakke sammen, sa ordføreren.

Dialogprest Reme var enig:

- At Norge allerede er et mangfoldssamfunn, det trenger vi ikke diskutere. Men hva skal vi gjøre for å bli et

godt mangfoldssamfunn? spurte han, og svarte selv:

- Ved å utnytte mangfoldsmulighetene får vi et bedre samfunn enn vi hadde vært uten mangfoldet, mente han.

Reme forklarte hva som ofte er gode utgangspunkt i livssynsdialog:

- Den gyldne regel finnes i omtrent alle verdens religioner. Den er noe vi har til felles. Før man begynner en dialog er et også fint å stille seg selv spørsmålet: Hvem er jeg? Når man har brukt litt tid på det, så kan man spørre «Hvem er du»? Dialog er ikke debatt eller diskusjon, men å finne noe felles, og få en forståelse for den andres synspunkter.

En fra hvert livssyn holdt så et femminutters innlegg om hovedpunktene i det de selv representerte. Så var det tid for måltidsfellesskap og gruppeoppgaver på tvers av gruppene.

Rundt bordet med kristen ungdom var stemningen god, og litt spent, for selve dialogøvelsene begynte.

- Fint tiltak! Det er bra å bryte ned fordommer, og at folk ikke er redde for forskjeller, sa Sarah Preston.

- Haugesund er absolutt stort nok for dette, men det ikke så viktig med størrelse i dag, verden har blitt mindre. Uansett stedet folk bor på, er alle nærmere hverandre og har kontakt med ulike kulturer. Samtidig har det ikke vært mer fremmedfrykt i verden på lenge, så det er bra å forebygge redsel, sa Martin Møinichen Alsos.

Diakonikonfirmanter i spissen for Fasteaksjonen 4. april

Amalie Hervig, Synnøve Myklebust, Marina Victoria Hestad og Kristina Sophie Hansen håper folk er hjemme den 4. april, og vil være med å skaffe vann til mennesker i nød.

Marina Victoria Hestad, Kristina Sophie Hansen (Rossabø) Amalie Hervig og Synnøve Myklebust har valgt å følge undervisningsopplegget «Diakonikonfirmant», og får undervisning om tema med fokus på omsorg både for mennesker og miljø. Derfor har de et spesielt ansvar under Kirkens Nødhjelps fasteaksjon.

Jentene har satt seg litt ekstra inn i fasteaksjonen, og får undervisning om den av diakon Jon Erik Strand når vi treffer dem på Vår Frelasers menighetshus.

- Innsamlingsaksjonen skal skaffe friskt vann til flere, og heter «Ja vi elsker dette vannet». Vi trenger vann til så mye og er helt avhengig av det. Da er det litt dumt at det er slik at vi kan bruke alt vi trenger av vann, mens andre ikke har nok, forteller Marina Victoria Hestad.

- Hva er fint med å være diakonikonfirmant?

- Vi kan hjelpe andre, og de blir glade for det, smiler Kristina Sophie Hansen. Sammen med de andre har hun allerede vært i praksis på Lørdagskafeen, et tilbud i Vår Frelasers menighet til mennesker med en utviklingshemming.

- Det var gøy og koselig, konkluderer jentene.

Nå er neste prosjekt fasteaksjonen, den årlige dør til dørsaksjonen der konfirmanter og andre i Den norske kirke samler inn penger til Kirkens Nødhjelp.

- Fasteaksjonen er en ganske fin ting å være med på. Det er fint å hjelpe andre, og se at det kommer til nytte, sier Amalie Hervig.

Synnøve Myklebust er enig: - Det er kjekt å føle at jeg er med og hjelper til. 4. april er det viktigste at vi får samlet inn penger til vann til alle, sier hun.

For mer informasjon, se www.fasteaksjonen.no

Fornøyde fedre på småbarnssamling:
E.v. Bjørn Heggebo med Tobias, Jan Vidar Susort med Morten, Stian Erikson med Sondre, Håkon Thormodsén med Sofie.

MIDDAG OG MORO FOR SMÅ OG STORE

I høst startet «Småbarnstrall» opp på IMI-huset på Brakahaug. 2-3 onsdager i måneden samles småbarnsfamilier med barn under skolealder til sosialt felleskap, sang, lek og matservring.

De første gangene ble det servert kaffe, saft, vafler og boller, men etter hvert ble det middagsservring. Dette settes det stor pris på. «Kjempekjekt å komme til ferdig middag!» Det er en kommentar som går igjen.

Det er god boltplass for de små og rikelig med leker på IMI-huset. De voksne koser seg mens drøsen går og de små aktiviseres med leker og sang. Utvekslinger av gode råd og praktiske spørsmål, måltider og leggetider er viktig. Kjekt å ha et treffpunkt der en kan slappe litt av mens ungene leker sammen og utfolder seg på gulvene med bamser, biler,

småbarns-bøker, dukkevogner og klosser, både med og uten lyd. Ja, lydnivået kan til sine tider være ganske høyt, men lite skriking. Ser ut som både store og små koser seg her. Mange av mødrene som kommer har tidligere vært med i barnarbeid på IMI-huset da de var barn.

Samlingen begynner kl. 16.30 for de som ønsker middag, og det er som regel alle. Kl. 17.00 samles vi i ring til en sang og reglestund hvor alle deltar. Fra ca. kl. 17.30-18.00 er det fri lek og rydding til slutt. Også større søsken kan være med å leke med de små og gjerne hjelpe til å rydde lekene på plass etterpå. Oppmøtet er bra, og det har tatt seg opp etter nyttår. Det bruker være fra 16-20 foreldre og barn til sammen. 10 familier er med men ikke alle møter opp hver gang. Her er det plass

for flere! Vil du bli med så ta kontakt på tlf. 97546380 for mer info. Det trengs påmelding for middagsservring.

AV ODDVEIG BERGSAGER ■

Lille Matheo i stolen koser seg med tomatsuppe med makaroni og egg sammen med andre små og store på IMI-huset.

Gode grunner til å gå på KRIK

■ AV EDMUND ELIAS, BARN ER BRA!-UTVEKSLINGSSTUDENT FRA KRIK TANZANIA

Jeg har snakket med noen av ungdommene på KRIK Udland om hva de synes om KRIK, hvorfor de liker å gå der, og hvilke råd de har til ungdom som har lyst å bli med. Svarene de ga var interessante!

KRIK (kristen Idrettskontakt) er en kristen, frivillig organisasjon som jobber med sport og forkynnelse.

De bruker idrett som et verktøy til å samle ungdom fra ulike steder, til idrett, lek og mye annet.

På den måten opplever ungdommene fellesskap med nye og ulike typer folk, de blir mer bevisste, aktive, får nye venner og blir kjent med Gud.

I Haugesund samles KRIK Udland torsdager kl. 19.30-21.30. Det er en aktiv, liten gruppe ungdom fra 8. klasse og opp til videregående-alder, og i det siste har også flere unge blitt med.

Jeg spurte noen av de unge deltakerne om å fortelle litt om KRIK Udland, om hvorfor de liker seg der, og om de har råd til andre som har lyst å bli med.

Elin Kristin Lid (17)

- Jeg har vært med i KRIK i ett år nå, og jeg liker meg veldig godt fordi vennene mine er her. Det er en fin måte å trene og være aktiv på, og jeg kjenner at jeg er i bedre form enn før. Mitt råd er at folk kommer og blir med, det er kjekt og sosialt!

Daniel Dalen (18)

- Jeg har vært her tre ganger, jeg ble med en venn og liker det godt, fordi vi trener, leker og har det gøy. Før likte jeg ikke så godt å sitte i kirka og høre på prekenen. Men her på KRIK går det fint, fordi vi blir kjent med Jesus gjennom idrett og kjekke aktiviteter. Jeg synes folk bør bli med, fordi de som går her er kjekke å være med, og fordi vi lærer om Jesus gjennom sport og lek.

Thorstein Sano Tagijara Feet (18)

- Jeg har gått på KRIK i tre år, og jeg synes det er gøy. Vi har et godt fellesskap samtidig som vi konkurrerer i forskjellige idretter. Før var jeg ikke særlig sosial, men etter at jeg begynte her, har jeg blitt en mye mer sosial person. Mitt råd er: bli med – du har ingenting å tape, men masse å vinne.

Det var interessant å høre på ungdommene fortelle, og jeg la merke til at noen har gått lenge på KRIK, og noen har vært bare noen få ganger. For min egen del vil jeg si at KRIK er som en familie for meg. Det er et sted å finne fellesskap, ha det gøy, få nye venner, lære mer om Jesus og være med på forskjellige sportsaktiviteter.

Innebandy er en klassiker på KRIK Udland. Konkurranseninstinktet kan være sterkt, men leken er viktigst.

Etter trening samles ungdommene og leder Tom Landås til kveldsmat, prat og undervisning om kristen tro.

LEGG DEG I TRENING, SÅ TROEN KAN VOKSE SEG STERK I DEG!

A. FÆREVÅG 2017

Vi har lagt bak oss en ny vintersesong, der idrettskvinne og -menn har konkurrert om hvem som har best styrke og utholdenhet. Det ligger trening bak. Time etter time, svette og slit, men også treningsglede. Forventning om at det skal gi resultater, så motbakker kan overvinnes og utforbakker kan temmes.

Bak styrke og utholdenhet ligger det viljestyrke og innsatsvilje. Vilje til å gi seg i kast med motstanden i det å løfte tungt, vilje til å holde ut enda litt til når pulsen jager og kreftene er i ferd med å ta slutt. Trening og kosthold er det som skal til. Få i deg riktig næring, så du kan vokse i styrke. Terpe på teknikk for å lære deg ferdigheter til å mestre utfordringene. Skaffe deg innsikt, så du forstår hva det går ut på og hva som skal til. Hva handler det om? Å bli sterk nok til å mestre utfordringer og tåle påkjenninger. Oppoverbakker og nedoverbakker. For å nå målet.

Hva har dette med troen å gjøre? Idrettens lek har mye til felles med livet ellers. Medvind og motvind, oppoverbakker og nedoverbakker. Også i hverdagslivet trenger vi styrke og utholdenhet, ferdigheter og innsikt.

Apostelen Peter skriver:

Dere skal vokse i nåden og i kjennskap til vår Herre og frelser Jesus Kristus. (2. Pet 3,18)

Dette har jeg tro på! At det er viktig å vokse som kristen. Jeg vil oppfordre til styrketrening. Skaff deg styrke og utholdenhet, ferdigheter og innsikt.

Her kommer noen råd:

Først om regelmessig kosthold: "Gi oss i dag vårt daglige Ord!" Det er på samme måte med åndelig føde, som det er med næring for kroppen. Vi trenger å spise regelmessig for ikke å gå tom for krefter.

Tro det eller ei. Jeg har løpt langdistanse. Det har kanskje du også. Da vet du litt om hvor viktig det er å ta til seg næring underveis.

Eller kanskje du har sett det på TV. Bilder av maratonløpere som kommer vaklende inn porten, forvirret og desorientert, kroppen ser ut som den er laget av gelé. Var løpet for langt? Var de for dårlig trent? Ingen av delene. Men de hadde glemt at når kroppen tappes for krefter, så må det regelmessig påfyll til. Ellers går det galt. Og når du begynner å merke det, er det ofte for seint. Oppplagsnæring kan være vel og bra til sitt bruk. Men i krisetider tar det for lang tid å gjøre seg nytte av den. Derfor trenger vi regelmessig tilførsel av næring.

Salme 110,7 «Kongen drikker av bekkene ved veien. Derfor løfter han hodet høyt.»

Salme 1 «Salig er den som ... har sin glede i Herrens lov, og grunner på den dag og natt. Han er lik et tre, plantet ved bekker med rennende vann: det gir sin frukt i rette tid, og løvet visner ikke på det.»

Dette er næring som holder. Guds ord gir styrke for livet. I praksis: Les Bibelselskapets "Ord for dagen". Du finner det i en Bibel-leseplan, eller du kan abonnere på det som daglig epost fra Bibelselskapet inn på din telefon.

Så litt om å lese i dybden for å «vokse i nåden og kjennskap til vår Herre». Dette kan sammenlignes med en treningsleir som varer en tid. Velg deg en Bibeldel og studér den grundigere. (Denne våren anbefaler vi evangeliet etter Johannes). Legg merke til avsnittsoversikter. Bruk øynene og hodet. Følg Bibelhenvisningene aktivt. De er verdifulle hjelpemidler som viser til parallelle steder eller tekster med lignende innhold. Hvis vi slår opp der, får vi hjelp til å forstå bedre og lære mer. Noen henvisninger gir en forklaring. Andre viser til leksikondelen bak i Bibelen.

Til sist: En bønn som kan bli til et treningsprogram. Jeg har uthevet treningsmålene.

Bønn om styrke og innsikt

Derfor bøyer jeg mine knær for Far, han som har gitt navn til alt som kalles far i himmel og på jord. Må han som er så rik på herlighet, gi deres indre menneske kraft og styrke ved sin Ånd.

Må Kristus ved troen bo i deres hjerter og dere stå rotfestet og grunnfestet i kjærlighet. Må dere sammen med alle de hellige bli i stand til å fatte bredden og lengden, høyden og dybden, ja, kjenne Kristi kjærlighet, som overgår all kunnskap.

Må dere bli fylt av hele Guds fylde!

Han som virker i oss med sin kraft og kan gjøre uendelig mye mer enn det vi ber om og forstår, ham være ære i kirken og i Kristus Jesus gjennom alle slekter og evigheter! Amen.

(Efeserne 3,17)

TEKST: SIGVE H. CLEMENTSEN, SOKNEPREST I VÅR FRELSERS MENIGHET ■

TENNING: ANDERS FÆREVÅG ■

- Man skal ikke trenge å kjøre til Raglamyr for å skaffe importerte hageprodukter. Hele verden behøves ikke for å holde liv i hagen din, mener Kristen Rønnevik. Gartneren gjødsler helst med hageavfall.

EN HAGEPRAT LITT UTENOM DET VANLIGE: OM VÅR OG VEKST, VERDIER OG VALG

Kristen Rønnevik er initiativtaker til Byhagen, han er kunstner og han driver firmaet Grønn Hagepleie. Vi tok en prat for å få tips til hagen og snakke litt om vekst og vår. Men det tok ikke lang tid før praten hevet seg langt over gressplenen, og de virkelig store spørsmålene dukket opp.

Omtrent to minutter ut i intervjuet kommer første utfordring fra gartneren:

- Ja, hagen er jo til for vekst. Men hvorfor skal man få noe nytt til å vokse? Det er så ekstremt mye som vokser globalt hele tiden. Vi har ikke kapasitet til å ta hånd om det som allerede er produsert i verden. Alt vi dyrker kunne vi kjøpt i butikken.

- Ja, det stemmer jo... Så hva er da tanken bak Byhagen?

- Grunntanken er at folk kan tilbringe tid sammen der. Uten krav til kjøp og salg eller dyrt utstyr. At folk skal kunne delta og føle ansvar for grønne fellesområder. På den måten utvikler man etter hvert samme adferd i offentlige rom som i private, man kaster ikke

fra seg søppel på bakken, for eksempel, forklarer Rønnevik.

«Skapes det for mye stress, blir det bare dårlig stemning.»

Initiativtakeren og for tiden nestlederen i Byhagen er opptatt av at hagen ikke bare skal ha hans signatur, men at den skal være et fellesskap som driver den og skaper liv der.

- Det er jo nesten patetisk å ha en hage i skyggen bak en murvegg, midt i byen. Men det er mer enn bare planter som dyrkes der, påpeker Rønnevik, og viser til at byhager er populære også i andre land. - Det er en måte å ta tilbake forlatte områder i byen på, for eksempel i Detroit, en by med stor arbeidsløshet og forfall. I Haugesund er vi en gjeng med folk som er opptatte av natur, arkitektur og bymiljø som driver byhagen. Alle i byen trenger egentlig ikke hver vår hage, vi kan godt bruke både fellesområder og byeieiene mer.

Ta i bruk passive rom

- Så hvordan er tilbakemeldingene på prosjektet?

- Vi får mange positive tilbakemeldinger. Samarbeidet med Hauge skole har vært fint

TIPS TIL VEKST I HAGEN

- Nå er det lurt å lufte plenen, gjerne med et spadegreip. Det har vært mye regn og kulde, det er bra å få luft ned i leiredannelsen.
- Mot mose kan man bruke kalkholdig aske fra peisen. Eller man kan brenne tørket mose og bruke asken på mosen. Det viktige er at det er tørt. Det beste er å bruke det som er i hagen til å vedlikeholde hagen. Man kan bruke skjellsand også, fra stranden.
- - Poenget er at man ikke skal trenge å kjøre til Raglamyr for å skaffe importerte hageprodukter. Hele verden behøves ikke for å holde liv i hagen din, mener Rønnevik.
- Kompost er lurt. Kald kompost er å kompostere på en avgrenset sone i hagen. Det er viktig at man lufter og vender litt om på det. Hageavfall som sprer seg fort, som løvetann, kan det være lurt å ha i matavfallet.

og skal fortsette. De har sine egne pallekarmer i Byhagen, og Miljøagentene, en gruppe barn og unge fra Gamle Slaktehuset, skal også dyrke noe. Vi har hatt mange godt besøkte lavterskeltilbud, markedsdager og andre arrangement. Men jeg opplever kanskje at vi ikke helt har greid å kommunisere poenget med hvordan medborgere kan delta i hagen. I dag er det jo enormt mange fritidsaktiviteter og tilbud som frister folk. En byhage er jo egentlig overflødig, folk kan dyrke krydder og planter hjemme. Men det som er så ekstremt fint med Byhagen, er at man får anledning til å treffe folk og aktivisert passive soner i bydelen. Det oppstår en slags «community», et annet type fellesskap enn folk er vant til. En trenger ikke mye utstyr, vi har noen hansker og utstyr på deling. Det koster ikke noe. Det blir nesten litt anarkistisk, noe som gjør at folk kan bli litt usikre på hvordan de skal forholde seg til det.

En by i bevegelse

En hageprat med Kristen Rønnevik er ikke bare prat om planter og mold. Byutvikling, filosofi, historie, miljøvern og etikk kommer fort inn i bildet.

- Hele byen vår er i bevegelse, den sprer seg nordover og i utkantene, og avhengigheten av bil blir større. Ønsker vi flere barnefamilier i sentrum, så må det legges til rette for det, sier Rønnevik.

Men friske tanker om vekst, det har gartneren.

- Jeg har registrert at også her i distriktet er det

mye fokus på og sterk vilje til vekst, og spesielt økonomisk vekst. Men hva skal en egentlig vokse til? Er vekst i seg selv målet? Motsatt kan en tenke «null vekst», der ønsket i stedet er lokal og ansvarsfull nedbrytning av det eksisterende. Naturmaterialer går videre i kretsløpet. Produkter kan leve videre etter sin opprinnelige funksjon, fordi de er laget slik at det er meningen. Vi blir deltakende brukere, ikke nødvendigvis forbrukere. Vedlikehold til maks levetid står i motsetning til den fremmedgjøringen av produkter som er vanlig i dag.

«Men hva skal en egentlig vokse til? Er vekst i seg selv målet?»

- Snakker du egentlig om politikk her?

- Er det ikke heller moral og etikk? Hvilket ansvar har vi som samfunnsborgere? Vi har lover og regler å forholde oss til, men etikk er noe mer. Jeg hørte lederen for pensjonsfondet på radioen her en dag. Han mente det ikke var hans jobb å redde verden, men å øke verdien av fondet. Tusener av milliarder kroner står på fondet. Hva er en som menneske da? Hvilken

indre etikk og moral styrer man etter?

Filosofen Hannah Arendt stilte spørsmål ved om vi har en indre etisk veiviser utenom lovene. Det å tjene penger er lov, men det er vel ikke det samme hvordan og hvilke metoder man benytter seg av?

Dyrker refleksjoner

Kristen Rønnevik driver også firmaet Grønn hagepleie. Kunde-kretsen hans er bokstavelig talt avgrenset, til rundt 3-4 kilometer fra kontoret. Å kunne sykle til og fra er en forutsetning for miljøverneren.

- «Grønn hagepleie» betyr miljøvennlig pleie og vedlikehold av hagen. Jeg bruker ikke giftmidler, kunstgjødsel eller fossilt brennstoff, og oppfordrer til kompostering i hagen. Hageavfall kverner jeg opp.

- Hva gir det deg å dyrke fram ting?

- Det som gir meg mest, er å dyrke refleksjoner. Å øke forståelse og perspektiv av hvordan ting henger sammen. At det tar tid å dyrke fram noe som helst. Det er for eksempel mye fokus på standardisering. Men hvorfor skal absolutt alt bli standardisert? Hva med de unike kvalitetene? Variasjonene? Skal alt være salgbart innenfor en viss standard? Skal også mennesker være innenfor en standard? spør Kristen Rønnevik, og utfordrer til refleksjoner og vekst som strekker seg langt over vårspirene i Byhagens pallekarmer.

AV TOVE MARIE SORTLAND ■

TIPS TIL VEKST FOR HAGEEIEREN

- Gjør som Byhage-gartnerne: Evaluerer fjoråret. Hva krever lite energi og gir maks glede?
- - Skapes det for mye stress, blir det bare dårlig stemning av hele hageprosjektet, konstaterer Rønnevik.
- Begynner man med vekst, vil man kanskje gjerne ha både større drivhus og mer hage etter hvert. Men det er ikke sikkert at det er det som skal til for å få glede og kvalitet.
- Større områder og flere arter kan også gjøre at man mister dialogen med de forskjellige vekstene og livssyklusen. Det er viktig at man har bevissthet rundt hva som skjer. Spør deg selv: Skaper aktiviteten fyllmateriale i dagene eller gir det en mening?

Velkommen til gudstjeneste

Hver søndag feires det gudstjeneste i byens menigheter. De varierer gjerne i form og innhold, men har en ting til felles: DU er hjertelig velkommen til dette fellesskapet av ulike mennesker, små og store, gamle og unge.

Ring 52 80 95 00 for kirkeskyss – Vi henter deg gjerne!

Alle søndagsgudstjenester i Vår Frelzers, Skåre og Rossabø menigheter starter kl. 11.00 hvis ikke annet er annonsert.

SKÅRE MENIGHET

PÅSKEN I UDLAND KIRKE

Palmesøndag kl. 11.00

Gudstjeneste for små og store.

Skjærtorsdag kl. 19.00

Kveldsmesse med nattverd.

(Kveldsmat før gudstjenesten kl.18.00.)

Påskedag kl. 11.00

Høytidsmesse med korsang.

Udland kirke

Gudstjeneste hver søndag kl. 11.00.

Kulturkirken Skåre

"Vi vil skape en møteplass mellom himmel og jord for det brede lag av folket, der vi vil samle ulike kulturkrefter og formidle kulturuttrykk gjennom nye og eksperimentelle former." Følg med på annonsering av arrangement fremover.

Åpen kirke

Udland kirke er åpen alle hverdager i kontortiden – i tillegg til når det er arrangement i kirken. Kirkerommet kan brukes til stillhet og bønn. Lysgloben kan brukes til tenning av lys.

Bønn

Bønn hver søndag kl.10.30 i Udland kirke. Vi følger skoleruta.

Kirkekaffe for alle

i Udland kirke etter gudstjenesten.

Søndagsskole

Søndagsskole hver søndag

(utenom familie-gudstjenester) kl.11.00.

Søndagsskole samtidig som gudstjenesten.

For barn fra 0 år.

"Hellig Uro" for barn fra 3. klasse.

Påskeutstillinger

Gudstjenestegjengere vil i påsken ha glede av utstillinger i byens kirker: Håndgripelige små tablåer som er ment å være til hjelp for både barn og voksne til å forstå det ufattelige. På bildet sees Rossabø menighets påskebord, med scener fra påskefortellingen spredt utover et langbord.

Konfirmant-broderi

Vi er midt i konfirmantåret, noe som betyr at det ofte er konfirmanter til stede ved gudstjenestene i byens kirker. Hils gjerne på ungdommene og ønsk dem ekstra velkommen! På bildet ser du et broderi av tegnene tro, håp og kjærlighet, som en av forningskonfirmanterne har laget.

ROSSABØ MENIGHET

PÅSKEN I ROSSABØ KIRKE

Palmesøndag 9. april

Barnas påskefest.

Påskeverksted under kirkekaffen.

Skjærtorsdag 13. april

Vi feirer gudstjeneste på Utsira!

Båttavgang fra Garpaskjær kl. 10.30.

Langfredag 14. april

Pasjonsgudstjeneste.

Påskedag 16. april

Høytidsgudstjeneste. Påskefrokost kl. 09.45.

Onsdag 19. april kl. 11.00

Nattverd-gudstjeneste på

Bjørgene Omsorgssenter.

Søndag 2. april

Gudstjeneste.

Påsken 2017

Se egen rubrikk.

22. april kl. 08.00

Eritreisk ortodoks gudstjeneste.

Søndag 23. april:

Gudstjeneste med utdeling av bibel til 4-åringer født på våren. 4-åringene får tilsendt egen invitasjon.

Mandag 24. april kl. 18.00

St. Georgsdags-gudstjeneste. Byens speidere deltar. Flagghais ved Håvåsen før gudstjenesten.

Søndag 30. april

Gudstjeneste.

Søndag 7. mai

Gudstjeneste. 4T6 og Tween deltar.

Lørdag 13. mai kl. 08.00

Eritreisk ortodoks gudstjeneste.

Søndag 14. mai

Ung messe. Konfirmanter bidrar.

Søndag 21. mai

Gudstjeneste.

Søndag 28. mai

Gudstjeneste.

VÅR FRELSERS MENIGHET

PÅSKENS I VÅR FRELSERS KIRKE

Palmesøndag 9. april.

Kl. 11.00: Gudstjeneste for små og store.

Barnas påskefest/verksted. Dåp. Nattverd.

Skjærtorsdag 13. april

Kl. 11.00: Høymesse. Nattverd.

Langfredag 14. april

Kl. 11.00: Pasjonsgudstjeneste.

Påskedag 16. april

Kl. 11.00: Høytidsmesse.

Søndag 2. april

Høymesse. Nattverd.

Søndag 23. april

Gudstjeneste for små og store. Dåp. Nattverd.

Søndag 30. april

Høymesse. Nattverd.

Søndag 7. mai

Misjon- og solidaritetsgudstjeneste. Dåp. Nattverd.

Søndag 14. mai

Høymesse. Nattverd.

Onsdag 17. mai

Kl. 11.45: Festgudstjeneste.

Søndag 21. mai

Høymesse. Dåp. Nattverd.

Kristi Himmelfartsdag 25.mai

Kl. 11.00: Høymesse. Nattverd.

Søndag 28. mai

Høymesse. Nattverd.

Morgenbønn onsdager kl. 08.30

i «Det stille rom» i menighetshuset.

Formiddagsbønn fredag kl. 11.00

i Vår Frelzers kirke.

Røvær bedehusapell:

Søndag 16. april

Kl. 14.00: Høytidsmesse. Dåp. Nattverd.

Søndag 14. mai

Kl. 14.00: Gudstjeneste. Dåp. Nattverd.

Søndag 11. juni

Kl. 12.00: Gudstjeneste for små og store.

Skaperverkets dag.

Dåp og nattverd. Menighetstur til Røvær for hele menigheten!

Se også våre nettsider på www.kirken.no/haugesund, finn din menighet og velg GUDSTJENESTER fra øverste linje.

DØPTE

UDLAND KIRKE

12. februar:

Martin Skaatan Kirkhus
Erik Wickline Økland
Sebastian Veste

19. februar:

Nora Korsedal Gåseidnes
Ellinor Bøe Stang
Olivia Kaldheim Taylor

26. februar:

Marcus Hollekim Hamre-Thorsen
Marius Patrick Kvalevåg Krolack
Victoria Li-Kristoffersen
Ulrik Haraldseid Skogøy
Robin Fredheim Storeide

12. mars:

Mikkel Jacobsen Berntsen

19. mars:

Ellie Hebnes Førre
Albert Dahl Olsen
Marius Eileraas Skree
Adrian Støle
Torvald Andreassen Undahl

VÅR FRELSERS KIRKE

19. februar:

Lucas Netland
Leander Netland
Helle Steinhovden Opheim
Lars Steinhovden Opheim

12. mars:

Mia Hausken Haugann
Nadia Kristine Lie
Jonas Olaisen

ROSSABØ KIRKE

19. februar:

Adrian Gaard Netland

5. mars:

William Blom

19. mars:

Sienna Friffith Hillestad
Sofie Aksnes Ertenstein
Daniel Arno

Herren skal bevare din utgang og din inngang fra nå og til evig tid. Salmenes bok 121, 8

ANDAKTEN:

VI ER
HVERANDRES NESTE

Det høres en lyd i grusen utenfor kjøkkenvinduet. Det er lyden av besøk. Jeg kikker ut av vinduet og ser min sønns oldemor komme gående med rullatoren. Ryggen er krummet, skrittene lette. Den lyselilla luen matcher perfekt den lilla vinterjakken. I korgen på rullatoren ligger vesken i samme fargenyanse. Hun kikker opp forventningsfull mot vinduet og får øye på meg. «Eg vil ikkje hefta dokkor, men eg kunne ikkje sitte hima. Eg måtte bare sjå han Philip». Lyden av oldemor får halvannenåringen til å løpe mot døren. Ordene sitter løst mellom oldemoren og hennes gutt idet de går sammen inn i stuen; «Se: lys, ball, bil, hoppe?» Et øyeblikk senere svinger både store og små, unge og gamle seg over stuegulvet. Stuen er forvandlet til et dansegulv hvor hverdagsøyeblikk svinger seg til musikkens takt og tone.

Hverdag. Vi har alle nok av hverdager. Opplevelsen av hverdag varierer. Ensomhet, kjedsomhet, travelhet, rutiner, eller kanskje mangel på rutiner? Dette er bare noen stikkord som vi kan kjenne oss igjen i. Jeg har alltid likt hverdagen. Det er en trygghet i hverdagen. Den krever likevel noe av oss. Å løfte blikket. Stoppe opp. Reflektere. Hvem er vi, hva gjør vi, hvor skal vi? Det er i møte med andre mennesker vi først blir bevisst vår egen identitet, vårt eget liv, verdier, og våre relasjoner. Hvem er jeg, hvis det ikke hadde vært for deg? Lyden av en trillende rullator er mer enn et besøk; det er en påminnelse om hverdagsøyeblikk som er verdt å gripe hånd om. Det er lyden av at vi er hverandres neste.

AV MARIA-LOUISE BORDVIK, MEDLEM I VÅR FRELSERS MENIGHETS RÅD ■

STEDT TIL HVILE

VÅR FRELSERS MENIGHET

Arne Haakonseth f. 1948
Edel Hamre f. 1927
Roger Paulsen f. 1969
Øystein Rossebø f. 1971
Björg Jørgensen f. 1934
Ingrid Ovidia Dahle f. 1918
Arne Bjerkenes f. 1924
Arnt Olsen f. 1929
Inger Marie Stølås f. 1927
Else Karin Kaltwasser f. 1932
Leif Birger Tollaksen f. 1938
Magnus Johannes Nilsen f. 1930
Jan Petter Andersen f. 1934

ROSSABØ MENIGHET

Arne Pedersen f. 1939
Tordis Kongsvik Larsen f. 1932
Irene Rørvig f. 1940
Olaug Salhus f. 1926
Inger Johanne Osmundsen f. 1927
Petry Marie Aronsen f. 1918
Kristoffer Joakim Berge f. 1929
Aksel Isaksen f. 1949
Eivor Klette f. 1937
Tor Netland f. 1961
Jette Kristine Nesse f. 1923
Jan Syvertsen f. 1939
Leif Johan Gaard f. 1963

SKÅRE MENIGHET

Beret Lieng f. 1923
Sigrun Thaulé f. 1928
Gunvor Magny
Hagland Nicolaisen f. 1964
Gerd Henny Hauge f. 1952
Astrid Solveig Karlsen f. 1941
Gro Elin Amundsen f. 1973
Arnt Oddvar Grimsdal f. 1940
Karla Flätene f. 1923
Margit Røthing f. 1930
Ragnhild Johanne Aarvik f. 1932
Svanhild Terese Johnsen f. 1931
Ruth Løken Pettersen f. 1921
Marit Uranger Hetland f. 1933
Svend Ole Stokland f. 1957
Hans Førland f. 1930
Arne Iversen f. 1939

HØSTTUREN 2017 GÅR TIL BERGEN

Bryggen i Bergen
Foto: Pål. S. Schaathun

Vil du være med på menighetenes høsttur 2017 må du sette av dagene fra mandag 21. til torsdag 24. august.

Vi skal bo på Nordhordland Folkehøgskole (tidligere Frekhaug). Dette er en moderne skole med eget bad til alle rom, og vi kan velge om vi vil på enkeltrom eller om vi ønsker å dele rom med en annen.

En dag reiser vi til Bergen og en til Fedje. Og vi kjører ikke raskeste veien mellom

Haugesund og Bergen. På vei nordover kjører vi om Samnanger og stopper for lunsj på en vakker plass som heter Sætervika. Hjemover vil vi ta veien om Austevoll og stoppe i Bekkjærвик. Her skal vi spise lunsj på det tradisjonsrike gjestgiveriet.

Mere informasjon om turen og frister for påmelding får du ved å henvende deg til kirkekontoret på telefon 52 80 95 00 eller diakon Arve Dalby 982 42 084.

RENESSANSE-KONSERT I VÅR FRELSERS KIRKE

Det blir konsert i Vår Frelses kirke, fredag 21. april kl 19.00. Konserten er et samarbeid mellom et messingensemble fra Universitetet i Stavanger og Vår Frelses kirkes Kantori.

- På programmet står verk fra renessansekomponister fra Italia, forteller kantor i Vår Frelses menighet, Goos ten Napel.
- Italia på den tid var det kulturelle sentrum i verden. Kunstnere fra hele Europa strømmet til byene i Nord-Italia hvor det utviklet seg et internasjonalt kulturelt klima det ikke finnes maken til. Billedhuggere og malere, sangere og komponister skapte sine verk som den dag i dag tiltrekker seg millioner av interesserte og turister.

- Komponistene som var knyttet til de store kirkene, som San Marco i Venezia, utviklet en hel ny musikkstil. En musikk hvor som oftest flere kor og instrumentgrupper var innblandet. Musikken klang fra alle kanter, fra de forskjellige galleriene, og komponistene ønsket å gi en forsmak på den himmelske musikken. Veldig likt malernes hensikt f.eks Michelangelo, forteller ten Napel.

- Programmet denne fredagen består av verk som er skrevet i denne tradisjonen, og selv om Vår Frelses kirke ikke er noen San Marco i Venezia, tror vi publikummet kan få et flott møte med denne musikken.

Speiderjenter på påskevandring.
Foto: Oddveig Bergsager

PÅSKEBORDET I ROSSABØ

Påskebordet står klart i Rossabø kirke også i år. Her kan en følge med på hva som skjer i påsken fra dag til dag gjennom påskedagene. Barn er med og lager utstillingen uken før påske, og mange kommer og ser på den gjennom påskedagene, både voksne og barn. Her er det speiderjenter som er på påskevandring i uken etter påske.

SKAATAN BLIR PENSJONIST

Sokneprest i Skåre menighet, Arnold Skaatan, går av med pensjon til sommeren, etter å ha tjent menigheten i 28 år. Mange har et forhold til sokneprest Skaatan. Han har vært til stede på mange av de viktigste dagene i livet for folk i flere generasjoner i nordre bydel. I neste nummer av Folk og Kirke kommer et avskjedsintervju med Skaatan. Den nye soknepresten blir tilsatt i bispedømmerådsmøte 5. april. Lokale søkere var Tor Jakob Bjørndal, trosopplæringskoordinator og ungdomsdiakon i Rossabø menighet, og Arnt Johan Vistnes, som er sokneprest i Nysæter menighet på Stord. Arnold Skaatan har sin siste gudstjeneste i Udland 21. mai.

UNGDOMSLEDERE PÅ TUR

Helgen 18.-19. mars var en flott gjeng samlet i Nedstrand. MILKere (ungdom i ledertrening året etter konfirmasjonen) fra Rossabø, Vår Frelses, Skåre, Norheim og Aksdal menigheter var på weekend sammen med en gruppe eldre ungdomsledere. - Vi har hatt samlinger, laget PR-materiell til neste års MILKere, hatt masse sosialt, gått tur og søndagen bidro vi på gudstjenesten i Nedstrand kirke. En flott helg, forteller barne- og ungdomsarbeider i Skåre menighet, Bjørg Lund.

Ledertreningsungdom fra flere menigheter var samlet i Nedstrand.
Foto: Bjørg Lund

KRISTEN LITTERATUR

Allsidig utvalg for hele familien

Andaktsbøker
Diktbøker
Romaner
Biografier
Lokale bøker
CD/DVD
Kort

Bibler og salmebøker

Ulike varianter i oversettelser og designutforminger.

Willow Tree-figurer

Åtte hyllemeter med ulike figurer

Stort utvalg i BARNEBØKER

KRISTELIG BOKHANDEL

Haraldsgata 119 - Tlf. 52 72 15 30 - butikk@kr-bok.no - facebook

CONTAINER TRANSPORT WESTERN/NORTHERN NORWAY - THE CONTINENT

Fleksibilitet og regularitet

NORTH SEA CONTAINERLINE (NCL) er den ledende transportør av enhetslaster mellom Vestlandet/Nord-Norge og kontinentet.

NCL bidrar til å øke sine kunders konkurransevne gjennom god regularitet, leveringsdyktighet, fleksible transportløsninger og kvalitetstønnsje til optimale fraktbetingelser

ncl

NORTH SEA CONTAINERLINE AS, Postboks 291, 5501 Haugesund, Norway
Office address: Møllerveien 22, tel. +47 52 70 01 40, fax +47 52 70 01 49.
Website: www.ncl.no E-mail: ncl@ncl.no

iMi
BEGRAVELSESBYRÅ

50 år i Haugesund

Døgnvakt: 52 70 19 70

Tradisjonsrikt og moderne i nye lokaler

Strandgata 196

Kundeparkering

Egne solister og pianist

Utstilling av gravstein

www.imibb.no

Haugesund
Sparebank

Annonser

AvtaleGiro: en enkel, sikker og rimelig måte å gi din gave til Folk og Kirke på

Vi er takknemlige for alle som velger å gi en gave til menighetsbladet vårt. Nå oppfordrer vi til å bruke AvtaleGiro, som gir fordeler for begge parter.

Enkelt. Med AvtaleGiro lar du banken din ordne betalingen for deg.

Sikkert. Du har like god oversikt over betalingen og kontoen din som før.

Rimelig. AvtaleGiro er en av de rimeligste måtene å overføre gavebeløp på. Giver får også skattefradrag for sine gaver.

Fordel for kirken. Rimelig ordning å administrere. Ressursene kan settes inn på andre viktige områder.

Slik kommer du i gang: Fyll ut vedlagt avtale eller gå inn på www.kirken.no/haugesund, velg **GIVERTJENESTE**. Print ut skjema, fyll ut og lever kirkekontoret.

Tusen takk for din gave!

Bestill katalog på boligpartner.no

Nord Motor
www.nord-motor.no

HAGIA Haugesund
Bønesveien 70, 4260 Torvastad
Tlf. 52 84 67 88

Stiftelsen Karmsund ABR-Senter
Vi har hele behandlingsskjeden innen rusomsorgen.
Tlf. 52 85 90 00
www.stiftelsen-karmsund.no

Vakker hvile
- stell og tilsyn av gravsted

Friestad Kjøkken & Interiør as
Vestheimvegen 33
4250 Kopervik
Telefon 52845090
www.friestad.as

GEIR SIRNES a/s
AUT. RØRLEGGER
Karmsundgt. 58 – P. b. 2129, 5504 Haugesund
Butikk: 52 80 60 70 – Mob. 408 06 070 – Vakttlf. 41 41 22 22

Svelland Bygg as

Haraldsgt. 140 – 5527 Haugesund

O. J. Hanssen A/S
Haraldsgt. 147 – 5527 Haugesund

Handelsbanken

Hillesland kontorspar
Telefon: 52 73 74 00
E-post: post@hillesland-kontor.no
Åpningstider: 8-16 (mandag - fredag)

Skattkjær Skiferindustri as
Ørpetveitvn. 59 Telefon 52 70 42 90
5534 Haugesund. Telefax 52 70 42 91
www.skattkjaer.no E-mail: post@skattkjaer.no

HAUGLI BAKERI

DE FINNER VÅRE BUTIKKER HER:
Haraldsgaten 111, Haugesund, tlf. 968 04 696
Øvregaten 161, Haugesund, tlf. 52 70 32 22
Rennessegt. 10, Haugesund, tlf. 982 21 236
Kafe Espresso, Haraldsgt. 134, Haugesund, tlf. 948 65 987
Kjøkkensenteret, Haugesund, tlf. 406 99 469
Mega Storsenter, Kopervik, tlf. 947 91 644
Oslen, Oslen storsenter, tlf. 468 05 559
Amanda Storsenter, tlf. 947 81 572
Sveio sentrum, tlf. 941 96 070
Åkåsli senter, tlf. 947 95 868
Raglamy, Longhamarveien, tlf. 406 99 467

HAUGALAND RENGJØRINGSERVICE A/S
Telefon 52 72 15 55

4 SAFETY
OFFSHORE OG FØRSTEHJELPSKURS
www.4safety.no

oddinges gull & sølv
Haraldsgt. 120 - 5500 Haugesund - Tlf. 52 72 42 89

Ferkingstad og Alsaker
RÅDGIVENDE INGENIØRER VVS - MRIF

STORESUND RØR A/S
Telefon 52 83 09 28

Ekornscæters BLOMSTERFORRETNING
Tlf. 52 72 21 75 - Haraldsgt. 95 - Haugesund

ETR
Elektro & Telecom

TRYGVE TRAFIKKSKOLE
Øvregt. 173 - 5525 Haugesund
Tlf. 40 30 00 80

AA. ODDENES. EFTF
KORPUS & BLIKKENS ADRESSEPOST
Rennessegt. 12, Haugesund, tlf. 52 73 85 40
www.byggmesterkompaniet.no

Haraldseid TRAFIKKSKOLE
Tlf. 52 72 10 39
post@haraldseid-trafikk.com

HAGLAND

ALF LEA & Co
www.dykk.no

BYGGMESTER KOMPANIET

coop Sørvest

INTERFLORA Rossebø Blomster
Salhusveien 148, Tlf. 52 73 73 00
www.rosseboblomster.no

TØGERSEN ELEKTRO
AUT. ELEKTROENTREPRENØR

Rennessegt. 12, 5537 Haugesund
Tlf. 52 73 85 40
post@byggmesterkompaniet.no
www.byggmesterkompaniet.no

Tlf. 52 71 60 50

TOOLS MASKINFORRETNINGEN
TOOLS BUTIKKEN PÅ RAGLAMYR
Tlf. 52 86 49 00 • Fax. 52 71 70 71
www.maskinforretningen.no

OPEL
Åkra Bil
Diktervegen 8, 5538 Haugesund
52 70 60 00
www.oakrabil.no

1 PER VELDE AS
EN GOD KONTAKT

Karsten Bjellanc
- nærreprentøren på Haugalandet

AutoMester
Birger Aase Bilrevisita as
5500 Haugesund
Telefon 52 73 70 25

Prøv byens beste bilvask

Åkra Bilimport
Rådhusgaten 4270 Åkrehamn
52 84 55 00
www.oakrabilimport.no

HAUGESUNDS Elektriske
AUT. INSTALLATØR
Skjoldavegen 121, 5519 Haugesund
Tlf. 52 71 77 11 - E-post: post@haugel.no

Konikk 3 Tannleger
Karmsundgt. 59 B, Postboks 4093, 5506 Haugesund
Telefon 52 01 08 60

VELKOMMEN TIL MENIGHETSLIV FOR STORE OG SMÅ!

På plakaten

ROSSABØ MENIGHET

Se www.kirken.no/rossabo

PÅSKEFROKOST I ROSSABØ KIRKE

Påskedag kl. 09.45 er det klart for påskefrokost i Rossabø kirke. Dette er en tradisjon hvert år og alle er velkommen til et rikholdig påskefrokostbord med både kokt egg, sild, pålegg, ost, syltetøy og lune rundstykker. Og ikke minst et koselig fellesmåltid!

VELKOMMEN TIL PÅSKE- VERKSTED

Etter gudstjenesten i Rossabø palmesøndag er det påskeverksted for store og små i menighetssalen. Dette er etter hvert blitt en tradisjon der mange kommer både for å delta på gudstjenesten og å være med på påskeverkstedet etterpå. Mange forskjellige påsketing å lage, både kyllinger, kort, påskeharer osv. Kom og bli med!

ST. GEORGS DAGS- GUDSTJENESTE

Mandag 24. april samles alle speiderne i byen til gudstjeneste i Rossabø kirke kl. 18.00. Oppstart med flaggheis på Håvåsen skole, deretter prosesjon til kirken. Her blir det gudstjeneste med løttefornyelse og hilsen fra landsjefene i begge speiderforbund. Kirkekaffe med boller og brus i menighetssalen etterpå.

VÅRKONSERT

Torsdag 4. mai kl. 17.30 er det vårkonsert ved Minigospel, Maxigospel og Tween i Rossabø kirke. Hold av dagen allerede nå!

G-MIKS 18. APRIL

Lunskonsert i Rossabø kirke tirsdag 18. april kl. 11.00. (2. påskedag.) Med Almas Karakystyk, fiolin/bratsj og Alie Hamberg, piano. Fri entré, kollekt. Lunskbordet er dekket etter konserten!

TÅRNAGENTHELG FOR ROSSABØ OG VÅR FRELSERS

Velkommen til Tårnagenthelg for 3. klassinger lørdag 1. og søndag 2. april. Vår Frelasers menighet og Rossabø menighet samarbeider om arrangementet, som denne gangen skal være i Rossabø kirke kl. 14.00-18.00 lørdagen og 10.00-13.00 søndagen. Se mer info menighetenes nettsider!

SKÅRE MENIGHET

Se www.kirken.no/skare

VIKTIG MELDING TIL VIKTIGE FOLK!

Vi trenger tredjeklassinger som agenter for å løse oppdrag og mysterier i UDLAND kirke! Alle 3. klassinger som hører til Skåre menighet er invitert.

Derfor ønsker vi deg velkommen til Tårnagenthelg i **Udland kirke lørdag 6.mai og søndag 7.mai 2017!**

Er du klar? Vent på melding i posten!

Kode for spørsmål: t1766@kirken.no

VÅR FRELSERS MENIGHET

Se www.kirken.no/varfrelasers

BABYSANG

Tirsdager kl. 11.00-12.00 – I kirkerommet. Kontakt: Silje Nesheim Dahl, 920 41 821.

OPPDAGERE OG STIFINNERE

Hver torsdag kl. 17.00-18.00 i Skåredalen. Kontakt: Jon Erik Strand på 982 42 090.

SMÅBARNSSANG

Annenhver torsdag kl. 17.00-17.45 i menighetshuset. 30. mars, 27. april, 11. mai (supertorsdag) og 8. juni (sommerfest). Kontakt: Silje Nesheim Dahl, 920 41 821

SANG OG LEK for 3-6 åringer

Annenhver torsdag kl. 17.00-17.45 i menighetshuset: 30. mars, 27. april, 11. mai (supertorsdag) og 8. juni (sommerfest). Kontakt: Jon Erik Strand på 982 42 090.

LØRDAGSGODT FOR

**10-12 ÅRINGER –
I MENIGHETSHUSET**
22. april kl. 12.00-14.00.

SUPERTORS DAG

Det serveres god og rimelig middag en torsdag i måneden på menighetshuset. Alle er velkomne!

Middag og kaffemat serveres fra kl. 16.00-18.30 følgende torsdager: 11. mai og 8. juni – den siste som sommerfest!

Fra klokken 17.00 blir det:

- småbarnsang for 1-3,
- sang og lek for 3-6,
- kreativt verksted og spill/sjakk-krok.
- Lekekrok for de minste.
- Bibelsamtale for voksne.

KIRKERINGEN, i salongen på Vår Frelasers menighetshus, kl. 11.30 5. april, 3. mai og 7. juni.

MANNSGRUPPEN PÅ UTFLUKT

Tirsdag 18. april skal mannsgruppen på tur til Avaldsnes kirke og Nordvegen Historiesenter. Omvisning og servering kr. 300,-. Påmelding innen 7. april til Arve Dalby, tlf. 982 42 084.

SKÅRE MENIGHET

Se www.kirken.no/skare

DELEKVELD I UDLAND KIRKE

... «bli fylt av Ånden og syng sammen, la salmer, hymner og åndelige sanger lyde! Takk alltid Gud og Far for alt i vår Herre Jesu Kristi navn.»
Efeserne 5,18 b-20.

Program: Lovsang-Deling-Bønn-Formidling-Sosialt-Kveldsmat

5. april:

Nattverdsmøte v/sokneprest Arnold Skaatan.

19. april:

Delekveld m/info om åpne dører.

FORMIDDAGSBØNN OG KAFÉ HVER FREDAG

Hver fredag kl. 11.00 er det formiddagsbønn i Vår Frelasers kirke og "åpent hus" med kaffe og noko attåt etterpå. Avvik fra dette er fredag etter Kr.Himmelfartsdag.

VÅRBASAR

Vårbasar på fredagskaféen 28. april.

LØRDAGSKAFÉ FOR MENNES- KER MED UTV.HEMMING

I salongen på Vår Frelasers menighetshus, kl. 12.00 1. april, 6. mai og 3. juni.

MENIGHETENS ÅRSMØTE

Søndag 30.april på kirkekaffen – i kirken.

VIL DU VÆRE KIRKEVERT VED CRUISE-ANLØP?

Det er mange cruise-anløp til Haugesund i år – og Vår Frelasers kirke holder åpent kl. 10.00-14.00 for morgenanløp og kl. 13.00-16.00 for ettermiddagsanløp. Har du lyst å være kirkevakt et par timers tid – ta kontakt med adm.leder på 934 15 415!

17. MAI I KIRKE OG MENIG- HETSHUS

Velkommen til festgudstjeneste kl. 11.45 i Vår Frelasers kirke og deretter til vår tradisjonelle 17. mai-kafé for alle og enhver.

FASTEAKSJONEN – ÅRETS VIKTIGE SPASERTUR FOR KIRKENS NØDHJELP

Tirsdag 4. april går aksjonen av stabelen. Frammøte kl. 16.30 på Vår Frelasers menighetshus. Startskuddet går kl. 17.00. Har du ikke fått meldt deg som bøssebærer/sjåfør – ring vår trosopplærer/diakon Jon Erik Strand på 982 42 090.

SOMMERFEST FOR HELE MENIGHETEN:

Torsdag 8. juni fra kl. 16.00 samles menigheten til sommerfest i og rundt menighetshus og kirke.

MENIGHETSTUR TIL RØVÆR

Søndag 11. juni
Gudstjeneste kl 12.00.

3. mai: Sommeravslutning.

Kontaktpersoner:
Louise G. Hjelmervik
(996 33 726)
og diakon Lisbeth S. Haaheim
(934 15 418)

KVELDSMAT OG MESSE

Skjærtorsdag 13. april

i Udland kirke

Velkommen til kveldsmat kl 18.00 og nattverdsmesse kl. 19.00.

Verre enn krigen

De første som ble syke i Haugesund, var mannskap på kanonbåten «Viking». Det var i begynnelsen av juli 1918. Spanskesyken - moderne tids verste pandemi - var kommet til byen.

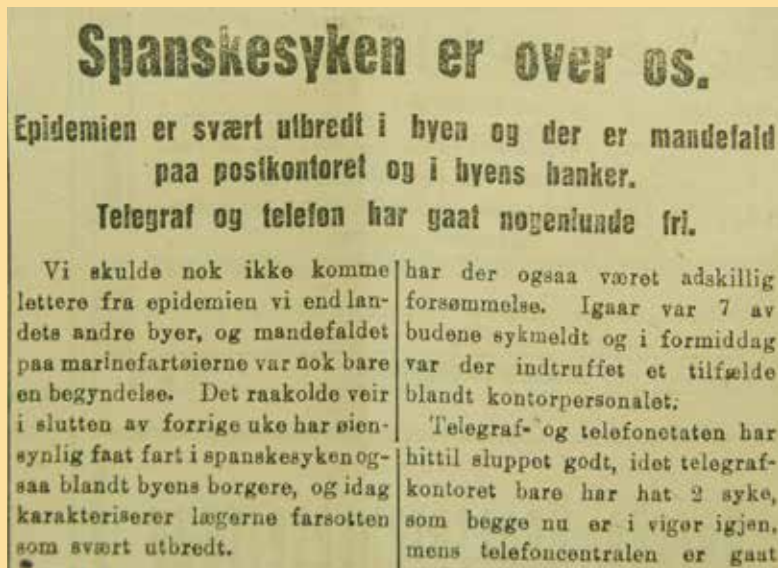
I tre bølger rammet influensaen. Første mildt om sommeren. Så kom høstbølgen i oktober med 1.360 angrepne. Den rammet hardest, varte i to-tre måneder og krevde flest liv. I løpet av epidemien hadde en av fem haugesundere blitt syke. De fleste døde var mellom 20 og 40 år. Utpå vinteren kom den siste bølgen. Den var ille nok, men kunne ikke måle seg med høstbølgen.

De første meldingene om epidemien kom fra Spania. Kong Alfons 13. var rammet. Dermed fikk sykdommen navn; spanskesyken. Senere kom det melding om at i Madrid var over 100 døde på en eneste dag.

Ingen effektiv medisin

I løpet av 1918 og 1919 skulle verdens største pandemi - målt i antall syke og antall døde - ta mellom 50 og 100 millioner liv. Spanskesyken tok flere liv enn første verdenskrig, både i Norge og internasjonalt. Nesten en tredel av verdens 1,8 milliarder mennesker ble smittet.

Fra de første tilfellene i juni 1918 til den ebber ut sommeren året etter, rammet den anslagsvis 1,2 millioner nordmenn, eller 45 prosent av befolkningen. 15.000 døde. Ikke fantes det noen effektiv medisin, ingen vaksiner. Legene foreskrev sengeleie med varme omslag, diett og frisk luft.

Farsott: Spanskesyken rammet Haugesund i juli 1918. Senere herjet den i to bølger til. Den andre var verst. (Haugesunds Avis 16. juli 1918)

«Vakler halvdøde omkring»

19. juli 1918 kunne man lese i Haugesunds Avis:

Spanskesyken fortsætter at bre sig og situationen blir mer og mer kritisk. Overalt er der nogen sykemeldte og hva der er værre - resten gaar og vakler halvdøde omkring og faar næsten ingenting gjort. Humøret og livslysten er nedsat og der er desværre ingen anden trøst at gi end at det nok blir værre.

Avisen forteller at på brannstasjonen går to mann og steller alene. Resten har måttet gå til sengs.

I Haugesund legger helserådet ned forbud mot møter. Unntatt var byens to kirker og metodistkapellet.

Verst var det at også legene ble syke. 19. juli 1918 forteller avisen at det er to leger på arbeid, pluss en som "gaar endnu hængesyk omkring og kan bare regnes for en halv mand".

Under oktoberbølgen kan vi lese om ti sykemeldte lærere ved Breidablik skole. En lærer er avgått ved døden på grunn av spanskesyken. Avisen kan fortelle at i en klasse med 26-28 elever var 20 borte. De få som møtte, måtte sendes hjem fordi læreren av syk. På telefonsentralen - alle samtaler måtte settes opp manuelt den gang - forteller en av de ansatte at de alle går med vondt i halsen og venter på at det skal bli verre.

Mangler svar

Noe sikkert svar på hva slags smittestoff som førte til spanskesyken kom ikke før mange år etter. I 1918 lette man etter en bakterie. Først i 1930-årene ble man klar over at influensa kom av virus, og ikke av bakterier.

Hvor spanskesyken opprinnelig kom fra, er fremdeles usikkert. Til Spania kom den antakelig fra Frankrike, så der ble den kalt franskesyken. Og til Frankrike kom den kanskje med soldater fra USA. Andre hevder at den hadde sin opprinnelse i Kina.

Fremdeles er det spørsmål om spanskesyken som mangler svar. Her er noen:

Skyldtes de tre bølgene samme virus?

Hvorfor kom sykdommen først i en mild form om våren for så å komme i en mer dødelig form om høsten?

Hvorfor rammet viruset hardest unge voksne og de med mest motstandskraft mot normalt virus?

Hvor mange døde egentlig på grunn av viruset? Anslagene på verdensbasis er 20 til 50 millioner, men det kan dreie seg om 100 millioner.

Men hva som skjedde med kanonbåten «Viking», der de første tilfellene i Haugesund oppsto, det vet vi. Den ble senere - ironisk nok - ombygd til hospitalskip ved Haugesund Mekaniske Verksted.

AV KNUT MELAND ■

INFLUENSA

I første verdenskrig, der Norge var nøytral, mistet 1.892 norske sjøfolk livet.

I spanskesyken regner man med at mellom 13.000 og 15.000 døde i Norge.

I 1918 kom Frelsesarmeens slumsøstre til Haugesund. Å gi mat og pleie til ofre for spanskesyken var blant deres første oppgaver.

De fire influensa-pandemiene på 1900-tallet:

1918: Spanskesyken

1957: Asiasyken

1968: Hongkong-syken

1977: Russerinfluensaen